FLGX 213 PATOLOGIE - AFDELING A

Siekte / Metaboliese defek	Beskrywing	Oorsake	Simptome	Behandeling
2. Gigantisme	Abnormale groei van **kinders** a.g.v. teveel groeihormoon	tumor op pituïtêre klier **voor adolossensie** (adenoma) neurofibromatosis	oormatige sweet, erge hoofpyne, swakheid, slaapdisorder, vertraagde puberteit, doofheid	**chirurgie** (verwyder tumor **medikasie** (krimp tumor / verlaag GH sekresie)
2. Akromegalie	abnormale groei van **volwassenes** a.g.v. teveel groeihormoon	tumor op pituïtêre klier **na adolossensie** (adenoma)	Persoon word nie langer maar been word dikker & sagteweefsel bly groei. Vergroting van hande & voete se been. Kakebeen groei meer vorentoe. Boggelrug. Swak visie. Tong, lewer & niere vergroot drasties.	**chirurgie** (verwyder tumor) **medikasie** (krimp tumor / verlaag GH sekresie) bestraling
2. Dwergisme	Gebrekkige groei a.g.v. te min groeihormoon	tekort aan GH tydens kinderjare Onvermoë om somatomedine C te sekreteer (NB vir kraakbeen)	liggaamsdele groei in in porporsie nie (lengte te kort) Stadige tempo van ontwikkeling	chirurgiese behandeling As vroeg genoeg gediagnoseer = GH behandeling kan lei tot totale genesing
3. Hiperteroïedisme **- Tiroksikose** **- Grave se siekte**	Hipersekresie van tiroïedhormoon	**Grave se siekte** → outo-immuunsiekte waar teenliggaampies vorm teen TSH reseptor op tiroïedklier (⇑ TSH sekresie) **Adenoma** → tumor wat groei op tiroïedklier & verhoog TH sekresie	**Eksoftalmus** (⇑ in weefselV agter oë, oë bult uit) hitte intoleransie ; gewigsverlies ; diarree ; menstruasie veranderinge	chirurgiese verwydering radioaktiewe I_2 anti-tiroïed medikasie Thiocyanate ; Propylthiouracil → normaliseer BMR !! *dokters sal hoë [jodiede] voor operasies voorskryf sodat so min as moontlik van die klier verwyder word*
3. Hipoteroïedisme **- Hishimoto se siekte** **- Goiter**	Gebrekkige sekresie van tiroïedhormoon	**Hashimoto se siekte** → outo-immuunsiekte wat tiroïedklier vernietig & TH sekresie inhibeer **Goiter**→ vergrootte tiroïedklier a.g.v. jodiumtekort = ⇓ TH sekresie . Groot aantal T_G word gesekreteer & klier groei groter.	**Miksedeem** (byna totale afwesigheid van TH funksie, sakke onder oë met geswolle gesig) koue intoleransie ; dik tong ; anoreksia ; droeë vel ; haarverlies ; hardlywigheid	Tablette met tiroïedhormoon

Siekte / Metaboliese defek	Beskrywing	Oorsake	Simptome	Behandeling
3. Kretisnisme **- Ekstreme hipoteroïdisme**	Ekstreme hipoteroïdisme tydens **fetale ontwikkeling & kinderjare**	onbehandelde tiroïedhormoon tekort a.g.v. maternale hipoteroïdisme	stadige liggaamsgroei verstandelike gestremdheid	voldoende hoeveelheid tiroksien & jodium (vroeg genoeg)
4. Hipoadrenalisme **- Addison's siekte**	Gebrekkige aldosteroon / kortisol sekresie	**Primêr** a.g.v. atrofie / besering (TB) / kanker in adrenale korteks = onvoldoende kortisol / aldosteroon produksie → **Addison's siekte** **Sekondêr** a.g.v geaffekteerde APG funksie – onvoldoende ACTH & kortisol/aldosteroon produksie	brons vel pigmentasie GI versteurings Gewigsverlies Swakheid Hipoglisemia swak postuur (hipotensie) **Hiperpigmentasie** vind plaas a.g.v. hoë vlakke ACTH wat aan melanocortin 1 reseptore bind → lei tot donker vlekke op gewone velkleur. Melanosiet-stimulerende hormoon verhoog melanienproduksie & melanien word nie eweredig versprei nie	Inname van klein hoeveelhede mineralo & glukokortikoïede **Addisonian krisis** = oormatige behoefte vir glukokortikoïede tydens stres vir iemand met Addison's siekte
4. Hiperadrenalisme **- Cushing sindroom**	Hipersekresie van kortisol	**Primêr** a.g.v. adenoma van adrenale korteks = oormatige sekresie van kortisol maar lae ACTH vlakke (inhiberende effek van kortisol) → **Cushing se sindroom** **Sekondêr** a.g.v. hipotalamiese abnormaliteite wat hoë vlakke van CRH sekresie veroorsaak → oormatige ACTH & kortisol sekresie ; adenoma op APG = groot sekresie van ACTH = oormatige kortisol	vet ronde "moon" face rooi gesig vet deposisie op abdomen & agterkant van nek "buffalo hump" dun vel hiperglisemie osteoperose persoonlikheidsveranderinge	verwyder adrenale tumor verlaag / inhibeer ACTH sekresie → chirurgie radiasie adrenalektomie

.Siekte / Metaboliese defek	Beskrywing	Oorsake	Simptome	Behandeling
5. Metaboliese asidose	Toename in ketoonliggaampies veroorsaak dat bloed pH daal dehidrasie a.g.v. oormatige uriene om van ketoonliggaampies ontslae te raak , kan lei tot diabetiese koma & dood	Daar vind 'n verskuiwing plaas vanaf CHO → vet metabolisme tydens diabetes = verhoogde aantaal ketoonliggaampies in liggaam soos acetoacetic & ß-hidroksibutyric suur in die plasma . Tempo van vrystelling > tempo van opname	oormatige dors gereelde urinering naarheid/braking abdominale pyn swakheid/moegheid deurmekaarheid	groot hoeveelhede insulien
***** Vir diabetes : sien opsommings				
***** paratiroïedisme en kalsemie sien opsommings				
6. Karpopedale kramp	Onwillekeurige spierkontraksie in voete & hande	Hipokalsemie a.g.v. verlaagde paratiroïed aktiwiteit	Spierkontraksies Eksitering & tetani	Supplementeer met kalsium

FLGX 213 PATOLOGIE - AFDELING B

Siekte / Metaboliese defek	Beskrywing	Oorsake	Simptome	Behandeling
2. Laktose intoleransie	Onvermoë om laktose → glukose-galaktose (aangesien laktose nie geabsorbeer kan word nie) en die daaropvolgende akkumulasie van laktose in die dunderm	tekort aan laktase ensiem, simptome ontwikkel na suiwelinname	Diarree, hardlywigheid, abdominale pyn, opgeblaas laktose word deur ensieme in dikderm verteer, monosakkariede word vrygestel, word gemtaboliseer = groot aantal gas vorm (wat pyn in kolon veroorsaak) & vetsure word gevorm wat vloeistof na lumen van dikderm beweeg → diarree	Vermy laktose bevattende produkte Gebruik laktose vrye vervangers, bv. sojamelk Gebruik kommersieël beskikbare laktase
2. Kwasjiorkor	erge vorm van CHON wanvoeding	tekort aan CHON in dieet	vertraagde groei (fisies & kognitief), koma, dood	voeg CHON by dieet
2. Celiac se siekte **- Gluten-intoleransie**	Sensitiwiteit vir gluten	Emosionele stres Virale infeksie Liggaam oorreageer teenoor gluten wat veroorsaak dat die villi beskadig word	**Kinders** Abdominale pyn & opgeblaas Diarree, naarheid, hardlywigheid, gewigsverlies **Volwassenes** Moegheid, artritis, onvrugbaarheid, beenverlies Seer gewrigte	Gluten vrye dieet Voeding & vitamien supplementasie
4. Sjögren se sindroom	Immuunsiekte	Infiltrasie van witbloedselle & immuunkompleks Eksokriene kliere is nie funksioneel nie Verlies aan speekselklierfunksie	speeksel & traankliere is geaffekteer droeë, rooi & geirriteerde oë droeë mond sukkel om te sluk smaak is geaffekteer ulkusse in mukosa van mond	drink gereelde slukke water & orale fluoried behandeling vir tande

Siekte / Metaboliese defek	Beskrywing	Oorsake	Simptome	Behandeling
4. Konstipasie	Vertraagde dermbewegings Algemeen in ouers mense, as skade aan kolon se enteriese SS aangebring is of a.g.v. emosionele stres	verlaagde beweeglikheid van dikderm, aangesien fekale materiaal langer in dikderm bly, meer water geabsorbeer word en en materiaal droeër word	Minder as 3 stoelgange per week Harde stoelgange Hoofpyn verlies aan eetlus naarheid abdominale distensie (word veroorsaak deur distensie van kolon en nie toksiene nie)	**Lakseermiddels** is agente wat die frekwensie / gemak van defekasie verhoog m.b.v. verskeie meganismes Mineraalolies lubriseer feses Vesel → natuurlik
4. Diarree	Verlaagde vloeistof absorpsie & verhoogde vloeistof sekresie	Kontaminasie met Cholera	Water & soutverlies wat verlaagde bloedvolume veroorsaak Verlaagde $K^+ = K^+$ uitputting Verlaagde HCO_3^- lei tot metaboliese asidose Gedehidreer	Verhoog vloeistofinname Drink sportsdrankies om soute te vervang Antibiotikas en anti-naarheid medikasie
4. Chron se siekte	Chroniese inflammatoriese derm siekte wat die SVK wand affekteer	Onbekend (wanfunksionerende immuun)	abdominale pyn diarree gewigsverlies anemie moegheid	siekte kan nie genees word nie, maar beheer word deur steroïede & immunosuppresents vertraag die siekte se progressie. Sirurgie indien onsuksesvol. Gereelde ondersoek vir kolonkanker.
5. Galstene	Algmene galbuis (common bile duct) word geblokkeer Verhoed beweging van gal in & uit galblaas	Hoë vlakke van cholesterol / billirubien in gal > galsoute & fosfolipiede Neerlegging van galpigmente	Pyn in rug / boonste deel van abdomen Naarheid en braking Krampe	Verwydering van galblaas Lae vet dieet Cholesistektomie & Lapaskopiese sirurgie Cholesterol medikasie